

Miroslav ŠEBO

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Slovenská Republika

Podpora vzdelávania študentov netechnického zamerania prostredníctvom sociálnej siete

Úvod

Na katedre techniky a informačných technológií máme viac ročné skúsenosti s využívaním IKT vo vzdelávaní. Naša katedra okrem študentov technických študijných odborov poskytuje vzdelávanie aj pre študentov z iných katedier resp. fakúlt. V tomto článku sa zameriame na využitie sociálnej siete Facebook ako podporného prostriedku vo vzdelávaní študentov Katedry žurnalistiky a študentov Katedry pedagogiky. Sociálnu sieť Facebook využívame často pri vzdelávaní študentov techniky, preto sme sa rozhodli použiť túto metódu aj pri netechnických študentoch.

1. Sociálna sieť Facebook

Sociálna sieť Facebook je jedným s najpopulárnejších komunikačných prostriedkov v súčasnosti. Využívajú ho v podstate všetky vekové kategórie obyvateľstva od 13 rokov vyššie. Najväčšiu popularitu má u mladej generácie. Jeho popularitu a obľúbenosť sme sa rozhodli využiť aj vo vzdelávacom procese.

Veľa škôl sa snaží vo vzdelávaní využívať rôzne CMS, LMS a LCMS systémy. Tieto systémy majú nesporne veľa výhod a predností, ale aj niekoľko závažných nedostatkov. Medzi najzávažnejšie nedostatky považujeme:

- nutnosť zaškoliť pedagógov na prácu s týmto systémom,
- nutnosť zaškoliť študentov na prácu s týmto systémom,
- vo veľa prípadoch zložité a neprehľadné ovládanie systému,
- náročnosť systému na hardvér a množstvo pripojených užívateľov,
- vyššie cenové vstupné požiadavky na hardvér na ktorom systém bude spustený,
- vo veľa prípadoch samotná cena systému,
- nutnosť spravovať systém,
- cena za správu systému.

Sociálna sieť Facebook väčšinu s týchto nedostatkov nemá a má oproti LCMS systémom niekoľko výhod. Za najväčšiu výhodu považujeme že študenti Facebook navštevujú a využívajú denne, čím odpadá potreba školenia. Facebook má používateľsky priateľské prostredie a intuitívne ovládanie, čo je výhodou pre nových používateľov, ktorí sa s ním veľmi rýchlo naučia pracovať.

Facebook má minimálne hardvérové nároky a dá sa sním pracovať prakticky na každom bežnom PC. Odpadá nutnosť kupovať akýkoľvek hardvér, na ktorom by bol Facebook spustený. Facebook je zadarmo. Študenti, učitelia ani školy neplatia nič za jeho používanie. Spravovanie systému má na starosti samotný Facebook a pre jeho užívateľov je zdarma.

Študenti nepovažujú Facebook za vzdelávací nástroj, ale nástroj na zábavu a komunikáciu a preto ho často navštevujú. Túto skutočnosť a vyššie uvedené výhody sme sa rozhodli využiť a začať podporovať výučbu prostredníctvom tejto sociálnej siete.

2. Prieskum

Študentom sme vytvorili na Facebooku skupinu s rovnakým názvom ako má vyučovaný predmet, pre každý predmet samostatná skupina. Všetci študenti sa do tejto skupiny prihlásili. S prihlasovaním študenti nemali problém. Parametre skupín boli nastavené ako „tajná skupina“ a jej parametre sú také, že skupina sa neobjaví vo výsledkoch vyhľadávania ani v profiloch jej členov. Členstvo je len na pozvánky a len členovia môžu vidieť informácie o skupine a jej obsah. Týmto sa zabezpečí súkromie skupiny a nikto okrem členov skupiny obsah nevidí a nemôže ho ani upravovať.

Cieľom skupiny je zhromažďovať relevantné informácie o vyučovanom predmete, ktoré môžu následne študenti využiť počas štúdia. Informácie do skupiny pridáva pedagóg, ale aj samotní členovia skupiny (študenti). Informácie sa môžu pridávať formou správ, obrázkov, videozáznamu, alebo komentárov. Študenti najčastejšie prispievali formou komentárov, kde sme zvolil formu hlavného komentára a podkomentára. Do hlavného komentára študent napísal názov témy ktorú spracovával a pridaním komentárov na danú tému vkladal relevantné URL odkazy k danej téme. Každý komentár (link na web stránku) mal za úlohu stručne popísať, aby členovia skupiny vedeli čo sa na danej web stránke nachádza. Študenti dostávali za úlohu vypracovať niektoré témy v skupinách. Pri skupinových projektoch študenti efektívne využívali komunikačné možnosti Facebook a prostredníctvom chatu si vymieňali získané informácie a do skupiny prispievali odkazmi tak, že ani jeden odkaz nebol duplicitne.

2.1. Prieskumná vzorka

V akademickom roku 2012/2013 sme podporu vyučovania prostredníctvom sociálnej siete Facebook zaradili do šiestich vyučovacích predmetov, z toho v jednom predmete v zimnom a v piatich predmetoch v letnom semestri. Tri skupiny boli študenti Katedry techniky a informačných technológií, jedna skupina boli študenti z Katedry žurnalistiky, jedna skupina boli študenti z Katedry pedagogiky a posledná skupina boli študenti Univerzity tretieho veku v odbore informačné technológie. V tomto článku sa zameriavame na odpovede

študentov z Katedry žurnalistiky a z Katedry pedagogiky, vzhľadom na to že chceme vyhodnotiť vplyv podpory vzdelávania prostredníctvom Facebooku na študentov študujúcich netechnický smer.

Počet študentov vzdelávaných s podporou Facebooku bolo 109, všetkým sme poslali dotazník do Facebookovej skupiny. Dotazník nám vyplnilo 52 študentov čo predstavuje 48% návratnosť. Do nášho prieskumu s celkovej vzorky 52 študentov, vybrali 9 študentov pedagogiky a 11 študentov žurnalistiky, čo predstavuje 38% celkovej vzorky.

2.2. Dotazník

Po ukončení vzdelávania sme študentom poslali elektronický dotazník, pomocou ktorého sme chceli zistiť názory študentov UKF na podporu vzdelávania prostredníctvom sociálnej siete Facebook. Dotazník obsahoval 21 položiek.

2.3. Vyhodnotenie dotazníka

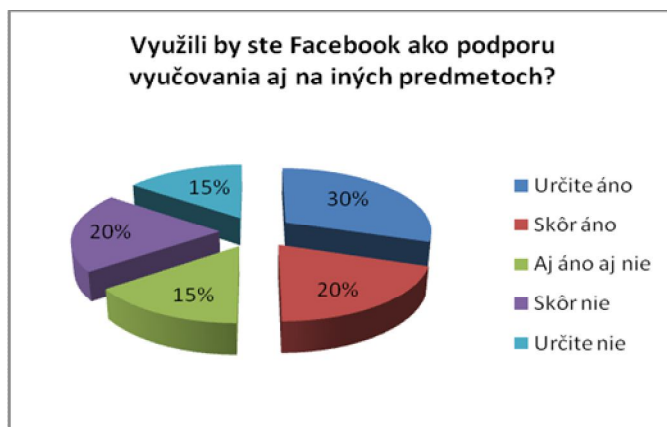
Pre nedostatok priestoru uverejňujeme v článku len vybrané položky dotazníka. Kompletne výsledky budeme publikovať v ďalších odborných publikáciách.

V dotazníku sme položili niekoľko otázok, ktorými sme chceli zistiť aké skúsenosti majú študenti s touto sociálnou sieťou a či pre nich nebola práca s Facebookom náročná. Študenti odpovedali nasledovne: 100% študentov pracuje s Facebookom 2 a viac rokov, 80% študentov pracuje s Facebookom jednu a viac hodín denne, len 5% študentov pracuje menej ako hodinu denne a 15% 1–2 hodiny týždenne. Na položku či bolo zložité osvojiť si prácu s Facebookom odpovedali študenti nasledovne: 20% priemerne, 45% jednoduché a 35% veľmi jednoduché. Odpovede študentov, jednoznačne potvrdili, že práca so sociálnou sieťou je pre nich úplne samozrejmá a nepovažujú ju za náročnú.

Zaujímalo nás, na akých predmetoch študenti využívajú Facebook ako podporný prostriedok. Z odpovedí sme sa dozvedeli, že 95% študentov využíva Facebook, na nami vyučovaných predmetoch, 50% na iných predmetoch, 25% na všetkých predmetoch a 5% nevyužívali Facebook na žiadnych predmetoch.

Ďalšou položkou bolo či sa im páčila podpora vyučovania prostredníctvom Facebooku. Z odpovedí študentov 10% veľmi sa mi páčila, 45% páčila sa mi, 30% neutrálne, 15% nepáčila a 0% veľmi sa mi nepáčila, môžeme tvrdiť, že väčšine t.j. 60% študentov sa nami zvolená podpora vyučovania páči a len 15% študentov sa táto metóda nepáčila.

V dotazníku nás zaujímalo, či by študenti využili Facebook aj na iných predmetoch (graf 1). Až 30% študentov uviedlo že určite áno a 20% skôr áno, 15% sa vyjadrilo neutrálne, 20% odpovedalo že skôr nie a 15% určite nie. Podľa odpovedí študentov sú aj v netechnicky orientovaných predmetoch možnosti uplatnenie podpory vyučovania prostredníctvom sociálnej siete, aj keď v porovnaní so skupinou technikov je to o 12% menej.

Graf č. 1.

Graf č. 2.

Graf č. 2 zobrazuje odpovede študentov na položku „Na čo by ste využívali Facebook vo vzdelávaní?“ Študenti mali možnosť vybrať všetky preddefinované odpovede, ale aj doplniť vlastnú odpoveď. Najviac študenti využívajú vo vzdelávaní Facebook na komunikáciu so spolužiakmi 95%, odovzdávanie domácich úloh 60%, komunikácia s pedagógom 70% a zhromažďovanie relevantných informácií k vyučovaciemu predmetu študentmi 70%. Viac ako tretina 35% používa Facebook na vytváranie podkladov ku skúškam a len 15%

na vytváranie podkladov k štátnym skúškam. Zhromažďovanie relevantných informácií k vyučovaciemu predmetu pedagógom využíva 20% študentov. Na iné účely využíva Facebook vo vzdelávaní 5% študentov.

Záver

Na základe vyhodnotenia dotazníka, môžeme konštatovať, že podpora vyučovania prostredníctvom sociálnej siete Facebook je pre študentov netechnicky orientovaných predmetov prínosnou, ľahko ovládateľnou a užitočnou alternatívou k bežne používaným CMS, LMS a LCMS systémom. Výsledky prieskumu a komparácia študentov študujúcich technický smer, so študentmi študujúcimi netechnický smer ukázala, že podpora vzdelávania prostredníctvom siete Facebook predsa len viac vyhovuje a ma väčšiu možnosť využitia pre študentov technicky zameraných predmetov.

Literatura

Šebo M. (2010), *Moderné komunikačné technológie vo vyučovacom procese* [in:] *Nové technológie ve výuce: IV. vedecká konferencia*, Masarykova univerzita, Brno, s. 23–26. ISBN 978-80-210-5333-5.

Abstrakt

Sociálne siete sa stali našou bežnou súčasťou života. Slúžia na komunikáciu, zdieľanie informácií, obrazové, zvukové a textové spojenie dvoch alebo viacerých účastníkov. Vo veľkej miere sa sociálne siete môžu uplatniť aj vo vyučovacom procese pri vzdelávaní študentov netechnického zamerania.

Kľúčová slova: vzdelávanie, Facebook, sociálna sieť.

Support for non-technical education students through social networks

Abstract

Social networks have become a normal part of our life. They are used for communication, information sharing video, audio and text links two or more participants. Largely to social networking can also be applied in the educational process train students in non-technical.participants. Largely to social networking can also be applied in the educational process.

Key words: Education, Facebook, Social Networking.